

Predikatie
Uitgesproken door **ds. J.J. Roodsant**
15 november 2006
te Vianen

Zingen: Psalm 51 : 1

Lezen : Jesaja 61 : 1 – 11

Gebed

Zingen: Psalm 43 : 3, 5

Geliefden, met de hulp des Heeren, en onder inwachting van de Heilige Geest, willen we uw aandacht bepalen bij Jesaja 61, het gedeelte dat we samen hebben gelezen, en daarvan nader het 3^e vers, waar we Gods Woord en onze tekst als volgt lezen:

“Om den treurigen Sions te beschikken dat hun gegeven worde sieraad voor as, vreugdeolie voor treurigheid, het gewaad des lofs voor een benauwden geest; opdat zij genaamd worden eikenbomen der gerechtigheid, een planting des HEEREN, opdat Hij verheerlijkt worde.”

En als aandachtspunten noem ik u:

1. Wat de Kerke Gods leert kennen
2. Wat de Kerke Gods ontvangt
3. Wat de Kerke Gods daardoor wordt, en
4. Wat de Kerke Gods daardoor doet

Geliefden, in ons tekstgedeelte is de Heere Jezus aan het woord, en maakt Hij door de mond van de profeet Jesaja duidelijk Wie Hij is en wat Hij komt doen op aarde. Ja, wanneer de Heere Jezus eeuwen later op de sabbatdag in de synagoge van Nazareth komt en daar uit Gods heilig en onfeilbaar Woord ons teksthofdstuk voorleest, dan past Hij dit onmiddellijk toe op

Zichzelf. Want de Geest des HEEREN is op Hem, omdat de HEERE Hem gezalft heeft, om een blijde boodschap te brengen den zachtmoedigen; ja, de HEERE heeft Hem gezonden om te verbinden de gebrokenen van hart, om den gevangenen vrijheid uit te roepen, en den gebondenen opening der gevangenis en om de woorden van onze tekst tot werkelijkheid te doen worden voor de ganse Kerke Gods, die vóór de grondlegging der wereld opgekomen is uit de baarmoeder van Gods vrij en soeverein welbehagen, opdat dit volk eeuwig en volmaakt de drie-enige God zou beminnen, aanbidden, dienen, eren, loven en prijzen. De Heere Jezus alleen, Die van Godswege gezalft is tot het drievoudig ambt van Profeet, Priester en Koning, is uitverkoren tot de taak welke God de Vader Hem gegeven heeft, en welke Hij heeft aanvaard om de uitverkorenen Gods die van eeuwigheid onder het zegel der verkiezing liggen, Profetisch de blijde boodschap te brengen en Priesterlijk alles voor hen te volbrengen, in de verheerlijking van Gods deugden, in de voldoening aan Gods recht, in de vervulling van Gods wet en in de beantwoording van Gods liefde, opdat de Heilige Geest al deze weldaden zal kunnen toepassen aan dat volk, en deze keurlingen Gods eeuwig zullen mogen zingen van Gods goedertierenheên. O geliefden, door het bloed van Christus alleen, door de genoegdoening, Zijn gerechtigheid, Zijn heiligheid en Zijn heerlijkheid alleen, zal daar eenmaal een volk staan aan de glazen zee, gekleed in lange, witte klederen en met palmtakken in de handen, om de Vader, de Zoon en de Heilige Geest te bejubelen. Ja, door het schuld overnemende, schuld betalende en schuld wegdragende werk van die lieve Zaligmaker, als uitwerking van de verkiezing van God de Vader, maakt God de Zoon wezenlijk alles bereikbaar voor degenen die zichzelf in een drievoudige dood hebben geworpen, en als doemelingen en hellelingen nergens anders terecht zouden kunnen komen dan in de eeuwige smarten van de buitenste duisternis, maar wier namen geschreven staan in het boek des levens des Lams, zodat God de Heilige Geest alle weldaden Christi in de tijd en in de dadelijkheid zal gaan toepassen aan hun zielen, waardoor zij het mogen meemaken dat zúlke goddelozen, verlorenen en verdorvenen in een weg van recht in de armen van die Zaligmaker mogen wegzinken en wegzakken.

Och geliefden, dan is het zo groot dat er in vers 2 van ons teksthoofdstuk gesproken wordt over het troosten van alle treurigen. O, het is niet te vatten, dat de aanbiddelijke Schootzoon des Vaders, uit liefde tot Zijn Vader en uit liefde tot dat volk, Zich in de raad des Vredes beschikbaar heeft gesteld, om alles te volbrengen, en om daar te zeggen: “Zie, Ik kom, in de rol des boeks is van Mij geschreven; Ik heb lust, o Mijn God, om Uw welbehagen te doen; Uw wet is in het midden Mijns ingewands”; ja, dat Hij Zichzelf vernietigd heeft, de gestaltenis eens dienstknechts heeft aangenomen en de mensen gelijk geworden is,

uitgenomen de zonde, om geboren te worden in de stal van Bethlehem en om Zijn dierbaar bloed uit te gieten aan het vloekhout van Golgotha; opdat het welbehagen des Heeren baan kan breken en de grootste der zondaren in “den dag der wrake onzes Gods”, naar Gods raad en eeuwig voornemen, opgeraapt kan worden van het vlakke des velds en in de oren mag horen: “Leef; ja leef”, om te mogen schuilen achter die Borg en Zaligmaker. O, dat wonder is toch niet klein te krijgen, geliefden.

En nu begrijpt de godsdienst niets van deze zaken, maar die grijpt heel gretig de woorden “alle treurigen” in het laatste deel van vers 2 aan, om te gaan beweren dat de ware troost door de Heere Jezus bereikbaar gemaakt wordt voor álle mensen. “Daar staat toch te lezen”, zeggen ze, “dat de Heere Jezus ervoor zal zorgen dat álle treurigen vertroost zullen worden met hetgeen de Heere Jezus heeft gedaan; en welk mens behoort nu niet bij de treurigen?” En inderdaad, er is wat te treuren op deze wereld, vanwege ziekte, eenzaamheid, rouw, gemis, teleurstellingen en tegenvallers. Er is wat te treuren bij mensen, omdat ze bedrogen worden in het huwelijk, mishandeld worden door hun echtgenoot, ongeneeslijk ziek zijn, gehandicapt zijn, of omdat ze het gevoel hebben gedoemd te zijn te mislukken in het leven. Er is wat te treuren om ons heen en vermoedelijk ook in ons eigen leven, al lopen we daar niet altijd mee te koop. Och, dan is er toch eigenlijk niemand die niet bij die treurenden behoort. En daarom is het volkomen duidelijk dat alle mensen getroost zullen worden, uit en door hetgeen de Heere Jezus heeft gedaan, aldus de godsdienst die heden ten dage schier overal de toon aangeeft. Maar och geliefden, de Heere Jezus kent zo duidelijk ons bedrieglijk hart en Hij weet precies dat wij altijd bereid zijn om onszelf te bedriegen voor de eeuwigheid en om onszelf bij de Kerke Gods te rekenen, op grond van allerlei zaken die er bij de Heere niet toe doen. En daarom gaat de Heere in ons tekstvers nader omschrijven wie er nu precies bij die treurenden gerekend moeten worden, want dan lezen we daarin dat het gaat om de treurigen Síons. En wanneer u de kanttekenaren hierover raadpleegt, dan zult u daarin vernemen dat onder die treurigen Síons de Kerk van God moet worden verstaan en dus degenen die van eeuwigheid behoren tot de ware keurlingen des Heeren. Ja, die treurigen Síons zijn degenen die in de raad des Vredes van eeuwigheid door God de Vader aan God de Zoon zijn gegeven, om voor dezulken Borg en Zaligmaker te zijn. O, die treurigen Síons zijn degenen die aan deze zijde van dood en graf, bij God vandaan wederomgeboren zullen worden, om eenmaal een plekje te ontvangen te midden van de schare die niemand tellen kan en die eeuwig God zal grootmaken. Dan gaat het in ons tekstgedeelte dus niet om álle mensen die treuren, maar om de mensen die treuren - o hoor goed hoor – die treuren vanwege het overtuigende, ontdekkende, ontgrondende en afsnijdende werk van de Heilige Geest. Dan gaat het om de

mensen die leren treuren, omdat de Heere in waarheid in hun leven is gekomen en omdat de Heere hun zielsogen is komen te openen voor zichzelf, zodat ze erachter gebracht zijn wie ze zijn geworden door hun zondeval in Adam. Dan spreekt de Heiland in ons tekstgedeelte zo duidelijk over de mensen die treuren door het werk des Heeren in hun ziel en over de mensen die kermen bij God vandaan hebben geleerd, omdat ze de Heere op het hoogst hebben misdaan en van het heilspoor zijn afgegaan. O geliefden, dan wordt duidelijk *wat de Kerke Gods leert kennen*, aldus ons eerste aandachtspunt; want die Kerke Gods leert treuren, die Kerke Gods leert wenen en die leert, door het werk des Heeren in hun ziel, in verdriet over de aarde gaan.

Nu is dat voor de godsdienst een onverteerbare zaak, want altijd kermen, altijd treuren, altijd klagen vanwege de zonde, de goddeloosheden, de verdorvenheden en de overtredingen van Gods wet, o daar moeten ze niets van hebben; ze willen vertroost worden, ze willen bemoedigd en opgebouwd worden; ze willen de kerkdienst verlaten met handen en zakken vol beloften, en ze willen weten met vaste tred ten hemel te gaan en daar willen ze zicht op hebben.

Maar wat de Kerke Gods leert bij God vandaan, door het werk van de Heilige Geest, dat is niets anders dan treuren, dat is niets anders dan wenen. En dan treuren ze allereerst over zichzelf, geliefden. O, ze komen er zo achter dat ze álles bij de Heere hebben verzondigd en dat ze altijd weer opnieuw alles verzondigen. Dezulken worden door de Heere teruggeleid in het leven tot in de vroege jeugd, en dan moeten ze het zeggen en belijden - en ze stoppen als het ware hun hoofd tussen hun handen - dat ze dertig, veertig, vijftig jaar, of nog langer, de Heere verdriet hebben gedaan, de Heere te kort hebben gedaan, de Heere op het hart hebben getrapt en dat ze als zorgeloze wereldlingen de brede weg hebben bewandeld, zonder ooit naar God te vragen, zonder ooit de geboden des Heeren te houden, zonder zich ooit te bekommeren om hun ziel en hun zaligheid, en om de toekomst in Gods heerlijkheid. O, altijd stond hun eigen ik centraal, dat daar zit op de troon in de troonzaal des harten; en altijd weer waren het de eigen gevoelens, de eigen verlangens en de eigen gedachten die de doorslag gaven. En al waren ze zeker keurig godsdienstig, het was hen slechts om de hemel te doen en niet om de ere Gods. O, wat een vermorste tijd hebben ze doorgebracht, tijd die nooit meer overgedaan kan worden! Wat een genademiddelen hebben ze verzuimd en wat een roepstemmen des Heeren hebben ze in de wind geslagen! En geliefden, hoe meer zonden er blootgelegd worden door dat werk van de Heilige Geest, des te meer treuren komt er, des te meer tranen vlieten er uit hun ogen, des te meer zitten ze stil in een hoekje te zuchten en te wenen. Ja, dan wordt er door dat overtuigende en ontdekkende werk van de Heilige Geest een

wónd geslagen in de ziel die geen mens genezen kan. En dan wordt de zonde steeds meer gehaat, ja dan krijgt men als het ware een wálg van zichzelf. O, dan gaat men het van binnen gevoelen dat de zonde een aanranding is van Gods liefde, van Gods eer, van Gods deugden en van Gods heerlijkheid, van Gods heiligheid en van Gods rechtvaardigheid. O geliefden, dat treuren wordt nog dieper als ze er bevindelijk achter komen wat de berijming van Psalm 51 : 3 zegt – en we hebben zojuist die Psalm gezongen – want dan komen ze er zo achter dat het niet alleen dit kwaad is dat roept om straf, maar dat men in ongerechtigheid is geboren. O, dan gaat een mens het van binnen gevoelen niet alleen zonde te hebben gedáán, maar zonde te zijn, ja van binnen en van buiten, van de voetzool af tot de hoofdschedel toe, volkomen verdorven te zijn, en een stank in Gods neusgaten. Dan gaat zoen het ervaren en erachter komen niet alleen niet te kúnnen wat God vraagt, maar ook niet te wíllen wat God vraagt. O, dan gaat zoen ervaren hoe verduisterd het verstand, hoe verkeerd het hart en hoe verdorven de wil is; dan komen daar de vijf dierbare nieten van vader Schortinghuis een mens aan te wijzen zichzelf nog slechts te kunnen beleven als een volkomen verdorven mensenkind. Ja, dan komt zoen er zelfs achter dat al neemt hij zich vóór om anders te gaan leven, om anders in het leven te gaan staan en om het hele bestaan te gaan reformeren, er in waarheid niets van terecht komt. O, dan moet zoen uitschreien: “Heere, er komt niets terecht van al de plannen die ik heb gemaakt om U te bedoelen en U te eren.” Ach, wat leert de Kerke Gods dan de zonde en haar zondige aard kennen, en wat komt daar dan een smart over; ja, dezulken gaan het beleven als het ware tot as te worden, want alles wat waarde scheen te hebben voor de eeuwigheid en alles wat ze als grondjes onder hun voeten hebben gelegd voor de eeuwige zaligheid, wordt als het ware door Gods oordeelsvuur weggebrand en tot as gemaakt. O, hun dierbare gevoeligheidjes en hun ontvangen teksten en te binnengesloten versjes, toestanden en gebedsverhoringen, ja alles wat ze telkens weer bij elkaar harkten om daarvan een zeker fundament te maken tot hun behoud, verbrándt door het oordeelsvuur Gods; hun openbaringen van Christus en hun uitredingen waar ze wel een boek van volgeschreven konden hebben; alles verbrandt wat geen God in Christus is; en al hun rijkdommen, alles wat ze hadden, wordt drek en vuilnis, ja het wordt tot as.

Weet u, ik kom regelmatig mensen tegen die vertellen dat ze bekeerd zijn en dat ze ervan overtuigd mogen zijn af te reizen naar de eeuwige zaligheid; maar als je eens met hen doorpraat, dan komt openbaar dat ze nog nooit één traan gelaten hebben vanwege hun zonde; dat ze niet weten wat treurigheid is vanwege hun goddeloosheden en overtredingen; en ze kunnen helemaal niet met je meevoelen als je het erover hebt dat Gods volk leert kruipen over de grond, dat Gods volk in stof en as terecht komt vanwege hun walgelijkheden. En ze hebben

er evenmin weet van wat het is als de Heere alles komt af te branden en als ze als het ware uitgebrand worden, tot as. O zeker, het zijn veranderde mensen, het zijn omgekeerde, bijgekeerde en opgekeerde mensen, maar met dit alles zijn ze op de brede weg ten eeuwigen verderve gebleven en ze hebben nog nooit van de Heere een nieuw hart ontvangen, en dus ook nooit een nieuw leven van de Heere gekregen om Hem te eren, te dienen en te verheerlijken. Och, ze kunnen zeker getuigen dat ze veel hebben ondervonden; ze hebben veel gezien, ze hebben ook veel gevoeld, ze kunnen zelfs vertellen over een geopenbaarde Christus, o, ze hadden Hem als het ware zo wel willen pakken. Maar geliefden, de vrouw van Lot heeft het nog veel verder gebracht dan deze mensen, want zij werd nog gebracht op de weg naar Zoar, en dus op de weg naar de plaats van redding. O zeker, ze is er nooit gekomen, maar ze is wel door de engelen op die weg gezet. En dezulken hebben nog nooit één voet gezet op de ware weg der wedergeboorte en op de toeleidende weg tot Christus. En, o hoort u goed hoor, al zou een mens zich naar eigen gevoelen, op die ware weg der wedergeboorte bevinden, maar aan het einde van het aardse leven nooit in Zoar, nooit in Christus zijn aangekomen, o dan is het nog kwijt voor die mens, eeuwig kwijt. Want als je niet in Christus gevonden wordt, als je niet achter Christus kunt schuilen, als je niet in waarheid met jezelf verloren bent gegaan, en Christus van achter het recht in de armen bent gevallen, o dan kun je niet voor de heilige en rechtvaardige God bestaan, Die een verterend Vuur is en een eeuwige Gloed, bij Wie niemand wonen kan. Dan zul je niets anders vernemen uit Zijn mond dan: “Gaaf weg van Mij, gij vervloekte, in het eeuwige vuur, hetwelk den duivel en zijn engelen bereid is”, om eeuwig te treuren onder de pijnigingen van de satan. Laat het daarom toch in alle ernst nakijken hoe het toch bij u is en hoe het toch met u gesteld is, en of u al in waarheid bij die treurigen Sions mag behoren, en geleerd hebt wat de Kerke Gods leert kennen.

Maar dan komt onze tekst ons nog iets te ontvouwen van hetgeen de Kerke Gods leert kennen, en dat is “een benauwden geest.” Weet u, als de Heilige Geest de zielsogen van een mens komt te openen - en wat hoop ik toch dat u dit kennen mag of mag gaan leren kennen - dan krijgt hij in waarheid zelfkennis, maar ook ware Godskennis. En dan gaat de Heere zo'n mensenkind leiden over de toeleidende weg tot Christus. En wat krijgen ze het dan benauwd geliefden, want dat is een afgangende weg, een almaar dieper wordende weg en een weg waarop zo helder wordt wie een mens nu is in Gods ogen. Dan krijgt een mens “een benauwden geest.” En de kanttekenaren zeggen zo heel gevoelig: dan krijgt een mens een samengewrongen geest, dan wordt de geest van die mens als het ware geperst vanwege het recht Gods. Want dat recht Gods moet gebillijkt worden en toegevallen worden, ja dat moet omhélst worden. En dan komt die mens erachter dat de Heere hem of haar geen onrecht zou

doen als Hij zoen zou wegwerpen in de hel. Dan komt die mens erachter dat hij het verdiend heeft om op die plek te komen waar de Heere nooit meer bemind, gediend, geëerd en geprezen wordt. O, dan raakt de eigen geest van hartzeer en droefheid samengekrompen en dan gaat die mens daar met een samengeperste geest in neerslachtingheid, verdriet, vervuld met akelige bevattingen, omringd door duistere wolken, in een rouwklage des harten over de aarde, zich het liefst in het zwart kledende. O, dan zou zo'n mens, naar oosters gebruik, het liefst as op zijn hoofd willen strooien, en in zak en as, wenende neerzitten en uitroepen: "O wee nu mijner, dat ik zo gezondigd heb"; om de Heere onophoudelijk te smeken om ontferming en genade. En zo'n mensenkind, dat in waarheid ingewonnen wordt voor de Heere, wil ook nooit meer zalig worden ten kóste van Gods recht en ten nadele van Gods deugden. Zo'n mens valt, door het werk Gods in de ziel, zó volkomen aan de zijde Gods, dat hij het in alles met de Heere eens wordt, zelfs al zou de Heere zoen wegwerpen in de hel, om Zijn rechtvaardigheid te verheerlijken in zijn verdoemenis. Ach geliefden, bent u dan al eens in waarheid op dat plekje terechtgekomen? Toe, onderzoekt uzelf eens; weet u wat dat is en weet u hoe dat voelt? Hebt u uw hoofd al werkelijk op het blok moeten leggen, om verloren te gaan, om óm te komen, en om het te zeggen in de volle overgegevenheid des harten: "Heere, Uw doen is rein en Uw vonnis gans rechtvaardig." O, bent u al werkelijk tot een treurige Sions geworden? Och geliefden, toe vraagt het u eens af. Waarover treurt u? Waarover bent u verslagen? Is dat over de gevolgen van de zonde, of is dat over de zonde zelf? Hebt u droefheid in uw leven vanwege persoonlijke verliezen, het verlies van uw man, uw vrouw of uw kind; o, dat is zo begrijpelijk – maar is er in uw hart ook droefheid naar Gód? Gaat uw hart alleen maar uit naar hem of haar die u voorgoed bent kwijtgeraakt?, of gaat uw hart ook uit naar de levende God, om Hem, uit en door en in Christus, groot te maken en te verheerlijken? Ja, is het uw hartsverlangen om in de armen te mogen liggen van die hemelse Bruidegom, Die blank is en rood en Die de banier draagt boven tienduizend? O geliefden, onderzoekt het toch nauw; ja zeer nauw, want het zijn alleen dezulken die met "een benauwden geest" door het leven gaan vanwege de zonde, de ongerechtigheden en de goddeloosheden, die op Gods tijd Christus geschonken zullen krijgen van achter het recht. Och, nu weet ik best dat een mens van nature niets van deze weg der treuring hebben moet. De godsdienst noemt die weg heden ten dage ouderwets, uit de tijd, doorgezakt of valse mystiek; je moet gewoon naar de Heere Jezus toegaan, je moet Hem gewoon aannemen, omhelzen, naar je toetrekken en gewoon geloven dat Zijn barmhartigheid ook voor jou is bedoeld. Want Hij Die Zichzelf voor zondaren gegeven heeft aan het vloekhout van Golgotha, Hij zal dat toch ook wel voor jou hebben gedaan? En zeker als je ernstig met de zaken des

Heeren bezig bent, als je getrouw in de kerk onder de bediening van Gods Woord te vinden bent, als je rechtzinnig bent en als je dagelijks ernstig bidt en de Bijbel leest, hoef je zo'n weg van treuren, van as, van "een benauwd en geest" toch helemaal niet te gaan; en hoef je zo'n weg van afsnijding, ontdekking, ontkleding en omkomen onder en door het recht Gods toch niet te bewandelen. Maar geliefden, de Kerke Gods komt er zo achter geen voeten te hebben om naar de Heere Jezus toe te gaan en geen handen te hebben om Hem aan te nemen, want Hij moet je geschonken worden van Israels God. En de Heere Jezus wordt nooit, maar dan ook nooit geschonken vóór het recht, maar altijd van achter het recht! Daarom bedriegen in onze tijd ontelbaren zich die het eens zijn met de prediking van degenen die spreken over: genade vóór recht. Want dezulken hebben nog nooit in waarheid de Heere Jezus als Borg en Zaligmaker geschonken gekregen; o, ze maken het zich wijs dat Hij hun Heiland is, maar in waarheid is dat niet zo.

En deze zelfde weg tot Christus komt vers 2 van ons teksthoofdstuk ons zo te openbaren, als daar gesproken wordt over "het jaar van het welbehagen des HEEREN" en over "den dag der wreke onzes Gods." Dan denkt u misschien bij uzelf: Hoe kunnen die twee nu bij elkaar staan, "het jaar van het welbehagen des HEEREN" en "den dag der wreke onzes Gods"? Maar geliefden, die twee horen bij elkaar, die zijn met elkaar verbonden; die twee liggen naast elkaar. Want wie het ene meemaakt, maakt ook het andere mee; de Kerke Gods leert dat kennen. Als zij namelijk over de weg van Psalm 130 geleid wordt, en in de treurige diepten der ellende is, om in de beleving een doemwaardige en een helwaardige te worden voor God, dan komt zij op dat puntje waar "den dag der wreke onzes Gods" beleefd wordt, en dan is het voor haar eeuwig kwijt! Dan ziet zij in waarheid de poorten van de hel geopend en dan moet zij het zeggen: "Heere, bent U met mijn doem gediend, zoek Uw eer, ik heb het verdiend." Maar...., maar juist op dat puntje komt de Kerke Gods erachter dat dan verloren gaan door God niet wordt toegestaan, zoals een bekend gedicht zegt, want dan is "het jaar van het welbehagen des HEEREN" aangebroken; en dan wordt zo'n treurige van Sion van achter het recht, de Heere Jezus in de dadelijkheid en in de volle beleving des harten geschonken. En dan wordt ons tweede aandachtspunt zo waar: *wat de Kerke Gods ontvangt*. Want dan ontvangt de Kerke Gods niemand minder, dan de Heere Jezus Zelf! Dan mag die Kerke Gods het gaan beleven, dat Christus tussentreedt, en dat Hij het waar maakt: "Ik voor u, daar gij anders den eeuwig dood hadt moeten sterven." Dan mogen dezulken in de armen van de allerliefste Bruidegom wegzinken en zichzelf kwijtraken; dan mogen ze de kussen Zijnsmonds gevoelen en wegzinken in de liefde ván Hem en in de liefde tót Hem. Ja, dan mogen ze Hem mijnen, met de lieflijke woorden uit het Hooglied: "Mijn Liefste is mijne, en ik ben

Zijne, Die weidt onder de leliën.” O geliefden, klinkt u dit dan al bekend in de oren? Mag u het zeggen voor uzelf dat u dit ook kent?

Dan willen we nu eerst met elkaar gaan zingen uit Psalm 36 : 3

Bij U, Heer', is de Levensbron;
Uw licht doet, klaarder dan de zon,
Ons 't heuglijk licht aanschouwen.
Wees die U kennen mild en goed,
En toon d' oprechten van gemoed
Uw recht, waar z' op vertrouwen.
Dat mij nooit trotse voet vertrapp',
Noch boze hand in ballingschap
Ellendig om doe zwerven!
Daar zijn de werkers van het kwaad
Gevallen in een jammerstaat,
Waarin zij hulp'loos sterven.

Nu maakt onze tekst zo duidelijk geliefden, dat hetgeen de Kerke Gods gegeven wordt, haar geschónken wordt; ze nemen dat niet, ze pakken dat niet; ze ontvangen alles bij de Heere vandaan, door het eenzijdige, alzijdige werk Gods. Och, in onze tijd hoor je zoveel, vooral jónge mensen, spreken over: “Je moet de Heere Jezus aannemen, en je moet grijpen wat Hij je aanbiedt.” Maar ach, dezulken komen er voor Gods rechterstoel, en dus te laat, achter dat ze alles gestolen hebben; en daar geldt het: “Gij zult niet stelen.” Dus zijn ze dan alles kwijt en hebben ze niets; om in het hellevuur te komen waar ze eeuwige smarten zullen ondergaan en eeuwig zullen sterven zonder te sterven. Want buiten een geschonken Heere Jezus is geen leven, maar een eeuwig zielsverderf. O, kijkt het daarom toch eens na hoe het bij u is en hoe het er met u voorstaat. En dat “gegeven worden” geliefden, is een voortgaand gebeuren; de treurigen Sions krijgen Christus geschonken; en dan gaat Christus allengskens, en dus stapje voor stapje, door het werk van de Heilige Geest, de weldaden, de rijkdommen Christi, toepassen. O, in de stand van het leven is het voor Gods volk: bekeerd wórden, verlost wórden, zalig wórden, minder wórden; en steeds meer in Christus verslonden wórden. Altijd maar wórden en altijd maar trachten te grijpen wat men in Christus heeft. In de staat van het leven heeft men alles, Christus en al Zijn weldaden; maar in de stand van het leven krijgt men,

stapje voor stapje, alles te beleven, om telkens weer in de armoede te worden gezet; om telkens weer te bedelen: “Heere, bekeer mij, zo zal ik bekeerd zijn.” Och, weet u daar dan al in waarheid van? Hebt u die Zone Gods dan al werkelijk geschonken gekregen?, en weet u wat het is om in de stand van het leven de weldaden Christi, stapje voor stapje, geschonken en beleefd te krijgen?

Och, ik zie er zoveel met een leugen in de rechterhand gaan; ze steunen op talloze zelf gelegde grondjes; ze houden zich overeind met zogenaamde sluitredenen; ze zeggen bij zichzelf: Ja, maar als dit er is en als dat er is, en als dat is beleefd, dan is de Heere toch met me begonnen en dan zal het toch wel in orde komen voor de eeuwigheid? En zo naaien ze zichzelf dikke kussens onder de oksels, terwijl de Heere nergens vanaf weet; want ze zijn nog nooit in een weg van recht met zichzelf omgekomen, ze hebben nog nooit het recht Gods in waarheid moeten omhelzen. Maar als een mensenkind werkelijk de weg der wedergeboorte, de weg der bekering en de toeleidende weg tot Christus mag gaan, geliefden, o dan ontvangt de Kerke Gods in de dadelijkheid alles wat Christus voor haar heeft verworven. En dan mogen dezulken almaar meer ontvangen. En onze tekst vertelt daar iets over, want dan lees ik daar: “dat hun gegeven worde sieraad voor as.” Hoort u het? “Sieraad voor as.” Ach, dezulken hadden geestelijk als het ware as op hun hoofd; dezulken leefden in de rouw vanwege hun zonden en hun goddeloosheden, hun afmakingen en hun verdorvenheden. Dezulken zagen geen uitkomst meer en wisten voor zichzelf: het is kwijt, eeuwig kwijt. Maar nu, nu ze Christus geschonken hebben gekregen van achter het recht, nu ontvangen ze in plaats van as, sieraad. Sieraad, geliefden; och, hoort u het? Dan wordt dat sieraad niet gegeven aan die geestelijke hoogvliegers, aan de mensen die zich altijd met een Bijbeltekst overal uit kunnen helpen en die zoveel hebben dat ze met alles alleen maar in de hemel komen. Maar dan wordt dat sieraad gegeven aan mensen die als het ware as op hun hoofd hebben, aan geestelijke kruipers, aan mensen die alles verloren hebben en die niet verder komen dan een goddeloze en dan een helwaardige. Och geliefden, ik ben geroepen om u eerlijk te behandelen: Wanneer u altijd kunt vliegen en altijd kunt springen en wanneer u altijd met talloze beloften uzelf op de been kunt houden, o reken er dan maar op dat u die as mist. En reken er dan óók maar op dat u dus dat sieraad mist, want dat sieraad wordt alleen geschonken wanneer er as is, wanneer dus de as van de verlorenheid en van de verdorvenheid en van de toorne Gods die alles verbrandt heeft, te vinden is. En wanneer u die as slechts uitwendig draagt, dan komt u geen stap verder, want de Heere is de Kenner der harten, Hij ziet hoe het bij u van binnen is en Hij ziet naar waarheid des harten en dus krijgt u dán dat sieraad niet, maar komt u openbaar als een leugenaar en een huichelaar. O, die ware asdragers vanwege de

goddeloosheden, de zonden en de afmakingen, zullen in plaats van as dat sieraad ontvangen. En dan vraagt u misschien aan mij: “Maar wat is dan dat sieraad? Is dat een ring aan de vinger, is dat een mooie diadeem op het hoofd, of is dat een mooie ketting?” Nee geliefden, de ware kinderen Gods hebben geen interesse meer in zulke sieraden, want die hebben voor hen hun waarde verloren. Het waarachtige Sieraad Dat ze ontvangen is allereerst Christus Zelf; maar vervolgens zijn het ook de weldaden van Christus; o, de sieradiën die de Heere dezulken gaat geven, zijn de genoegdoening, de gerechtigheid, de heiligheid en de heerlijkheid van Christus. Ja, dezulken krijgen het sieraad van Gods beeld terug dat ze verloren hadden door de zondeval. En door dat beeld Gods komt ook in hun leven openbaar dat ze waarachtig zijn wederomgeboren, want ze willen niets liever meer dan de Heere dienen, eren en grootmaken; en dat niet alleen op de dag des Heeren, maar ook op elke doordeweekse dag. En dat niet alleen thuis, maar ook op hun werk, op kantoor, in de fabriek, of waar dan ook.

En dan is het zo treffend, dat het woord “sieraad” in de grondtaal ziet op schone klederen, op feestklederen en op een kleurige en veelkleurige feesttooi. En dan denken we direct aan wat er in onze tekst staat, namelijk aan dat “gewaad des lofs.” O, dan wordt daar die treurigen Sions het gewaad des lofs gegeven; ja, die daar gaan met een benauwden geest, worden bekleed met het gewaad des lofs. En in gedachten zien we dan de gebeurtenis uit Zacharia 3 voor ons, waar Jozua de hogepriester staat voor de rechterstoel Gods, en waar Jozua het mag meemaken dat zijn vuile klederen hem uitgetogen worden en dat hij daar nieuwe, schone wisselklederen krijgt, en een reine hoed op zijn hoofd krijgt. Dan staat hij daar bekleed uit Christus, en door de dienaren des Heeren. En natuurlijk denken we dan ook aan al degenen die genodigd worden tot de bruiloft des Lams, en die daar om niet, uit genade, een bruiloftskleed ontvangen. Ja, dan denken we aan de schare die niemand tellen kan, uit Openbaring 7, waarvan wordt getuigd dat ze daar staan in lange, witte klederen, waardoor ze volkomen bedekt worden. O geliefden, Gods ware kinderen worden bekleed met de lange, witte klederen van alle weldaden Christi; ja, ze worden bekleed door Hem Die ontkleed is geworden, door Hem Die een doornenkroon heeft gedragen, waardoor Zijn bloed, dat dierbare bloed, liep over Zijn aangezicht en over Zijn lichaam. Ze worden bekleed met de klederen, de heilsklederen van Hem Die daar als Bloedbruidegom voor koning Herodes heeft gestaan in een wit spotkleed en Die voor Pilatus heeft gestaan in een purperrood spotkleed. Want Hij is de hemelse Bruidegom, Die blank is en rood; blank vanwege Zijn onschuld en smetteloze heiligheid; en rood vanwege de zonde van de Kerk, en vanwege dat dierbare bloed dat daar vloeide. De Kerke Gods wordt bekleed met de weldaden Christi, omdat Christus alles

gegeven heeft dat nodig was om die klederen beschikbaar te krijgen. O geliefden, dan zien we Hem daar staan, die lieve Zaligmaker, Die bespuwd, bespot en geslagen wordt; dan zien we Hem daar staan als Degene Die doornageld zal worden om aan het kruis te hangen; Die verguisd wordt en bespot, en Die nederdaalt ter helle in de gruwelijke Godverlatenheid. O, de Kerke Gods krijgt voor hun as een sieraad, die krijgt de kostelijke klederen Christi; om het te zingen: “Wij steken ’t hoofd omhoog, en zullen d’eerkroon dragen. Door U, door U alleen, om ’t eeuwig welbehagen.” Och geliefden, kunt u dit nu meemaken, omdat u dit mag kennen, omdat u dat mag weten, omdat die lieve Heiland en Zaligmaker ook uw Borg en Heiland is? Maar de Kerke Gods ontvangt nog meer, want er staat ook in onze tekst dat ze “vreugdeolie voor treurigheid” ontvangt. En die olie, die vreugdeolie, ziet op de bediening van de Heilige Geest en op de gaven van de Heilige Geest. Die ziet op de uitstorting van de Heilige Geest Zelf, en dus op de komst van de derde Persoon in het Goddelijke Wezen, in het hart van Gods volk. En als die Geest in waarheid uitgestort wordt – och, wat hoop ik toch dat u dat kennen mag – o, dan komt er aan de ene zijde een diepe treurigheid over de zonde en de schuld, maar dan ontvangt dat volk aan de andere zijde de “vreugdeolie voor treurigheid.” Want dan gaat de Heilige Geest dat volk in Christus brengen, en dan gaat de Heilige Geest toepassen alles wat Christus heeft verworven. O, dan ziet die treurige Sioniet hoe kostelijk Christus nu alles heeft volbracht. En wat komt er dan een diepe vreugde des harten in de ziel; ja, daarom wordt er in onze tekst gesproken over “vréugdeolie.” Dan wordt die kinderlijke vreze Gods ontvangen, dan wordt er ontvangen een zien op de zorg die de hemelse Vader voor zoenen heeft, dan wordt er ontvangen een vertrouwen in de Heere, dat Hij zal volbrengen wat Hij is begonnen; en dan mag zoenen het gaan zingen: “Gij hebt mijn weeklacht en geschrei veranderd in een blijden rei.”

Och geliefden, in onze tijd lees en hoor je regelmatig over het juichend christendom; “daar is vreugde”, zegt men; “daar klinken de hallelujah’s door het kerkgebouw en daar stralen de mensen van blijdschap”, zegt men. Maar die blijdschap, die vreugde, zal eenmaal verstommen voor de Rechter van hemel en aarde, want die vreugde, die blijdschap, was niet geworteld in de weldaden Christi, die was niet gegrond op Christus Zelf. O, dan kunnen mensen met vreugde tot God komen, maar ze hebben geen vreugdeolie; net als de dwaze maagden, die een prachtig bruiloftskleed aanhebben, die een brandend lampje in de hand hebben, die op weg zijn naar de Bruidegom, maar die erachter moeten komen dat ze de olie des Geestes missen. O, ze hebben de treurigheid gemist over hun erfzonde, hun erfschuld en hun erfsmet en hun dadelijke zonden; ze hebben geen benauwden geest leren kennen, en dus hebben ze ook geen sieraad en ook geen vreugdeolie ontvangen bij de Heere vandaan. En vreugde alleen is niet

genoeg, geliefden, het moet vreugdeolie zijn, want de vreugde moet gegeven zijn van de Heilige Geest, op grond van het werk van Christus. En weet u, deze vreugdeolie brengt ook de zalvende kracht van de Heilige Geest mee; die vreugdeolie drupt als het ware, door het werk des Geestes, in de ziel en Die deelt Zijn vertederende werkingen mee tot in de diepte van het leven. En dan komt er een voorzichtige wijsheid en een Godvruchtig gevoelen in het leven; dan gaat een mens doorzien wat schijn en wat zijn is, en dan telt nog alleen het wezenlijke, het Goddelijke, en dus datgene wat de Heere zal verheerlijken.

Och weet u, er is zoveel vreugde en blijdschap bij de huichelaar; hij geniet in het leven van de godsdienst. Maar de ware vreugdeolie is bij hem of haar onbekend; de zalving, het licht, de kracht, de diepte van het ware, geestelijke leven wordt gemist. En daarom kun je predikers tegenkomen met een donderende stem, met een luid roepen over genade, met een uitroepen dat de Heere zo goed, zo barmhartig en zo genadig is; men deelt als het ware de vreugdeolie uit. Ja, dat denkt men, want men deelt slechts vreugde uit, maar de olie wordt gemist; want de Heilige Geest wordt gemist en het ware werk des Heiligen Geestes wordt gemist: immers slechts daar waar de zalving van Gods Geest is en waar die lieve Geest des Heeren in de dadelijkheid werkzaam is, wordt vreugdeolie uitgedeeld uit de fontein die geopend is in en door Christus. Ach geliefden, onderzoek dan toch uzelf hoe het met u is gesteld.

En dan komt ons derde aandachtspunt erover te spreken *wat de Kerke Gods daardoor wordt*. Onze tekst zegt het zo heel diep: ze worden “eikenbomen der gerechtigheid, een planting des HEEREN.” Een planting des HEEREN; eikenbomen der gerechtigheid. En het kostelijke is geliefden, dat het beeld van een boom wordt gebruikt. En een boom begint zo heel klein; een klein zaadje wordt tot een klein plantje; en zo’n plantje moet groeien tot een boom, die met zijn wortels almaar dieper naar beneden gaat, om de sappen in te drinken; en die boom moet naar boven groeien, om opwaarts vruchten te gaan dragen. En dan weten we allemaal dat dit lang kan duren bij een boom; en hier gaat het om een eikenboom, een eikenboom der gerechtigheid; o geliefden, een mensenkind dat waarachtig groeien mag, door het werk des Geestes, wordt tot een eikenboom der gerechtigheid. Ach, dan zien ze alleen maar op Hém, Die de Boom des levens is, om ziende op Hem, uit Hem en door Hem, te groeien, en tot een eikenboom der gerechtigheid, een planting des HEEREN te worden.

Ach geliefden, wat zien we om ons heen veel mensen als het ware wel groeien, maar ze dragen geen vruchten. Ze denken een rank aan de ware Wijnstok te zijn, maar ze bedriegen zichzelf, want als u de eerste verzen van Johannes 15 opslaat, dan leest u dat je wel kunt zeggen: “Ik ben een rank aan de Wijnstok”; maar dat er dan ook vruchten moeten zijn van de Heilige Geest, want er zijn onvoorstelbaar veel ranken aan de Wijnstok die géén vruchten

dragen. En als de Landman komt, dan zal Hij die ranken afsnijden en in het vuur werpen. Het ware volk des Heeren zal echter vruchten dragen, en wordt in ons teksthoofdstuk, uit en door het werk van Christus, een eikenboom der gerechtigheid genoemd. Ook zullen hun wortels de diepte opzoeken en hebben die eikenbomen het nodig om beproefd te worden. Ach, misschien hebt u wel eens een lange dijk met allemaal bomen erlangs gezien; en die bomen staan allemaal schuin naar één bepaalde kant; daaraan kun je zien van welke kant de wind is gekomen, van welke kant de storm is gekomen, want die eikenbomen maken het mee dat er een oostenwind huilt; dat er sneeuw komt; dat er koude over hen komt en hagelbuien losbreken; die eikenbomen maken het mee dat de zonnestralen hen beschijnen, dat er stormen komen en orkanen tekeer gaan; maar die eikenbomen beleven het ook dat het stil en aangenaam warm weer is met een zoele zuidenwind. En zo is er voor die eikenbomen en dus voor Gods kinderen, wasdom in de genade, door het werk van de Heilige Geest; ja, zo is er een opwassen in de kennis van die lieve Heiland en Zaligmaker. Mag u daar ook van weten? Mag u ook kennen, dat het oude ik steeds meer sterft, en dat Christus steeds meer wast, zodat het leven niet meer is: Ik vind, ik wil, ik doe en ik ga, maar: “Wat wilt Gij dat ik doen zal?” Want het vierde aandachtspunt is *wat de Kerke Gods daardoor doet*. Wel geliefden, die Kerke Gods gaat alles toetsen aan de laatste woorden van onze tekst, waar geschreven staat: “opdat Hij verheerlijkt worde.” Daar gaat het dat volk namelijk om: “opdat Hij verheerlijkt worde.” Dus niet: wat heb ik eraan, en hoe kom ik eraan. Dus niet: hoe word ik er beter van en hoe sta ik plezieriger in het leven; maar: hoe wordt Hij verheerlijkt?, hoe wordt de HEERE grootgemaakt? O, dan gaat het niet om de verheerlijking van Gods genade en niet om de verheerlijking van het wederbarende werk Gods; maar dan gaat het erom, zo zegt onze tekst: “opdat Hij verheerlijkt worde”, opdat God Zélf verheerlijkt worde. Het gaat om de verheerlijking van Hem, het gaat om Hij, Die verheerlijkt moet worden; Hij, en altijd maar Hij, met een hoofdletter. O, als Gods kinderen op hun plaats zijn, verheerlijken ze God, ook te midden van verdrukking, ziekte, pijn, moeite, verlies en verschrikking. Als er leven aan hun ziel is en als de vreugdeolie des Geestes vloeit, verheerlijken ze God. Dan zijn ze zichzelf volkomen kwijt, en dan kunnen ze alleen maar met hun vinger wijzen naar Hem, Die het zo wonderbaarlijk heeft behaagd vanuit de eeuwigheid een volk te roepen en te wederbaren dat eeuwig Hem zal verheerlijken. Ach geliefden, hoe is het dan met u, en hoe is het dan met jou? Wordt dan bij u en jou dat verheerlijken van God gekend?, zodat het niet meer is: kan dit er nog wel mee door; wat zouden de burens wel zeggen; wat zouden ze in de gemeente wel opmerken; maar dan is het alleen: verheerlijk ik de Heere ermee? Och, vraagt het u toch eens af hoe u in het leven staat.

O, onbekeerden onder ons, wat is het toch altijd bij u alleen maar ik, en ik, en nog eens ik; en wat zijt ge er alleen maar op uit om in de hemel eeuwig gelukkig te zijn. Ziet toch dat er maar één plek is waar ge terecht zult komen, en dat is in de smarten van de hel. En vraagt de Heere toch om in uw leven te komen en u in het hart te komen grijpen.

En bekommerden onder ons, och, wat hebt ge uzelf leren kennen door het ware werk des Heeren, en wat zoudt ge het liefst met as op uw hoofd lopen en in de kleur des doods gekleed gaan vanwege uw zonden, uw goddeloosheden en uw verdorvenheden. Wat hebt ge een benauwden geest en wat weet ge niet te gaan of te staan. Och bekommerden, vraagt dan toch of de Heere komt doortrekken, opdat ge Christus, die ware Eikenboom der gerechtigheid, van achter het recht, geschonken zult krijgen, en opdat ge uit Hem en door Hem zult ontvangen wat eeuwig de Heere zal doen verheerlijken.

En volk des Heeren, ach, ge kent de waarheid van onze tekst nietwaar, maar ge weet ook wat het betekent kind des Heeren te zijn in deze tijd, aangevallen te worden door de duivel, de wereld en het oude vlees. O, meestentijds zijt ge in de strijd, in de storm en in de slagregens; en toch, bij tijd en wijle wordt ge óók zo kostelijk gekoesterd door de Zonne der gerechtigheid, wetende bekleed te zijn met kostelijke klederen des heils. Och volk, als ge dan zo op uw plekje zijt, dan weet ge het weer, en dan kunt ge het ook, om God groot te maken, te roemen en te prijzen. En volk, ziet dan bij alles maar op hetgeen de Heere verheerlijkt; ja, maakt Hem maar groot, ook in de praktijk van uw bestaan.

Och, schenke de Heere ons dan wat Zijn Naam verhoogt en verheerlijkt, nu en tot in eeuwigheid!

Amen.

Zingen: Psalm 30 : 8

Gij hebt mijn weklacht en geschrei
Veranderd in een blijden rei;
Mijn zak ontbonden, en mij weer
Met vreugd omgord, opdat mijn eer
Niet zwijg'; zo klimt Uw lof naar boven;
Mijn God, U zal ik eeuwig loven.